

ANNA BOCHNAK, DOROTA MALARCZYK

Wczesnośredniowieczny skarb monet i ozdób srebrnych z „Babińskich Lasów” w zbiorach Muzeum Narodowego w Krakowie

W zbiorach Gabinetu Numizmatycznego Muzeum Narodowego w Krakowie znajduje się wczesnośredniowieczny skarb monet i ozdób srebrnych z „Babińskich Lasów”. Data i okoliczności jego odkrycia pozostają nieznane. W skład zespołu podarowanego w 1919 r. przez Edwarda Neprosa wchodzi trzy egzemplarze dirhamów (2 całe, 1 niepełny – składający się z czterech części) oraz ozdoby: zausznica z długim pustym paciorem, dwie zausznice z wisiorami winogronowatymi, paciorek owalny, zawieszka – lunula.

Wszystkie dirhamy należą do emisji samanidzkich. Jeden z nich został wybity za panowania Ismā‘īla ibn Aḥmada w aš-Šāš w 291 r. hidżry (903/904), dwa pozostałe to dirhamy Naṣr ibn Aḥmada wybite w Ma‘din w latach „313” (925/926) i „316” (928/929). Najszersze datowanie posiada owalny paciorek. Zabytki tego typu występują dość powszechnie od X po XIII w. Pozostałe ozdoby odpowiadają skarbowi z okresu od drugiej połowy X po początek XI w. pochodzącym ze wschodniej części Słowiańszczyzny. Powyższe datowanie nie może być podważone przez chronologię najmłodszego z dirhamów, którego emisja w 316 r. (928/929) wyznacza *terminus post quem* omawianego zespołu. Wśród zabytków przekazanych przez E. Neprosa w 1919 r. najwcześnie ramy chronologiczne posiada duża lunula (pomiędzy początkiem trzeciej ćwierci a początkiem czwartej ćwierci X w.), a datowanie pozostałych elementów skarbu nie stoi z nimi w sprzeczności.